

Politična plačana v gotovini

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose štev. 7

Polletna naročnina . . . Lir 800
Letna naročnina . . . Lir 1.500
Letna inozemstvo . . . Lir 2.500
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Leto IX. - Štev. 17

Gorica - četrtek 25. aprila 1957 - Trst

Posamezna številka L. 30

PRVI MAJ praznik krščanskih delavcev

Dolgo, predolgo je prvi maj veljal za praznik marksističnih delavcev, ki so ta dan proglasili za svoj praznik ter mu dali odločno nekrščanski pečat. Dolgo, predolgo so krščanski delavci ta dan stali ob strani in nekako boječe gledali svoje tovaršice, ki so praznovali prvega maja praznik dela. Toda sedaj so se vrste krščanskih delavcev pomnožile, njih razredna krščanska zavest se je okrepila, organizirani v krščanskih in svobodnih sindikatih so ponekod postali ugledna in upoštevanja vredna sila. Posebno močno so se njih vrste uveljavile po drugi vojni v zapadnih demokratičnih državah, kjer so krščanski delavci s pomočjo krščanskih demokratičnih strank postali odločilni činitelj v državi. V takem položaju je bilo v resnici dvakrat poniževalno, da so prvi maj pustili še vedno kot izključno posest marksističnim delavcem, kot bi kršč. delavci ne imeli pravice praznovati in poveljevali dela in delovnih ljudi. Zato je bilo pravo delo boje previdnosti gesta Pija XII., da je pred dvema leti z odločno potezo proglasil prvi maj za praznik krščanskih delavcev in ta dan postavil nov praznik sv. Jožefa Rokodelca. Ob tej priložnosti je sv. oče jasno začrtal, kakšen namen ima udeleževanje kristjanov v javnosti in delavce posebej.

1. Krščansko udeleževanje v javnem življenju mora imeti za cilj, da se izdajajo dobri zakoni in se oblikujejo časom primerne ustanove. Namen družbe, to je države, je namreč javno blagostanje. To pa se doseže z dobrimi zakoni in z ustanovami, ki naj zakone izvajajo ter dopolnjujejo. Krščanski človek ima tu svoje mesto, da pomaga takšne oblikovati sodobno družbo. Pri tem je treba predvsem vplivati na javno mnenje, da bo odločno in pogumno obsodilo vse tisto, kar ni v skladu s pravičnimi zakoni. Ni dovolj, če damo državljanu v roke volilnico,

da bo z njo vplival na javno življenje. Šele tedaj, ko bo sam posedoval potrebne sile in imel iskreno voljo pripomoči, da se zdrave sile utrdijo v javnem življenju, bo mogoče kaj storiti v javno korist. Krščanske organizacije delavcev vrše važno pripravljalo delo s svojo socialno vzgojo in socialnim delom, da krščanske delavce pripravljajo na sindikalno in politično delovanje. Tako odpirajo Kristusu pot v delavski svet.

2. Ali kdo naj bo zanesljiv voditelj delavcem, njih zvest branitelj in prvi oče nasproti tolikim vabam od vseh strani, ko hočejo eni pogubiti njih duše, drugi jih ponižati kot ljudi, tretji jih oropati pravice, ki jih imajo kot delavci? Samo papež in Cerkev moreta to storiti, ker imata božje poslanstvo, da vodita ljudi, da branita in ljubita zlasti trpeče.

Prvi majnik naj postane zato praznik krščanskih delavcev, ki bo klical vsem, naj priznajo delu dostojanstvo, ki bo opozarjal, da je treba tako preurediti socialno življenje, da bodo pravice in dolžnosti pravično razdeljene. Prvi majnik naj ne bo več dan, ko bi se netili

spori, sovraštvo in nasilje, ampak naj se vsako leto znova poziva moderna družba, da izpolni to, kar manjka pravemu družabnemu redu. PRVI MAJNIK BO TAKO POSTAL KRŠČANSKI PRAZNIK, dan radosti nad postopnim zmagoslavjem krščanskih idealov v veliki družini delavcev.

3. V trajen spomin na to veliko dolžnost je sv. oče ustanovil praznik sv. Jožefa Rokodelca, ki se odselej obhaja na prvi maj. Ta ponižni delavec iz Nazareta ne samo pred Bogom in pred Cerkvijo posebej dostojanstva ročnega dela, ampak je tudi mogočen zavetnik delavcev in njihovih družin.

*

O, da bi se smernic sv. očeta oprijeli tudi slovenski delavci! Poskrbeli naj bi za globljo versko izobrazbo, ki jim bo zanesljiv vodnik za njihovo zasebno, družinsko in poklicno življenje, pa tudi za javno delovanje. Otresejo naj se vplivov brezbožnega komunizma, ki jih s praznimi obljubami samo vara in lovi v svoje mreže. Zlasti pa naj bi se zanimali za socialni nauk Cerkve. Ta ni zgrajen samo na načelih zdrave človeške modrosti, temveč tudi na nezmotnih resnicah božjega razodetja. Tako bodo tudi slovenski delavci postali sposobni, da pomagajo graditi boljši red na svetu.

Položaj v Jordaniji

Pretekli teden je bil v Jordaniji še vedno zelo kritičen. Kralju Husseinu se je končno posrečilo, da je deželo pomiril. Za ta svoj uspeh se pa mora zahvaliti svojima sosedoma, iraškemu kralju Feisalu in kralju Ibn Saudu. Kralj Ibn Saud je dal Husseinu na razpolago svoje čete, ki so na jordanskem ozemlju. Sedaj se je v Jordaniji okrepila ona stran, ki zagovarja sodelovanje arabskih dežel z Zahodom. To pa bo še bolj osamilo Egipt v Sirijo. Zunanji minister Nabulsi je izjavil, da

Jordanija sprejema Eisenhowerjevo doktrino, toda ta ne sme postavljati Jordaniji nikakih pogojev. Nabulsi na drugi strani zagovarja prepričanje, da na Srednjem Vzhodu ne bo prej miru, dokler države ne bodo imele urejenih odnosov z Rusijo. Zadnja poročila pravijo, da je zbežal v Sirijo novi načelnik generalnega štaba, dočim je kralj odstranil in aretirati 60 častnikov. Stranke leve so se združile in zahtevajo od kralja, da ne odtrže od Rusije. Položaj je torej še vedno zapleten.

Tako tudi zanikajo zadnja poročila vest, da bi jordanska vlada odstopila. Predsednik vlade Kalidi je dne 23. aprila sprejel delegacijo levčarskih strank, katera mu je predstavila resolucijo z dvanajstimi zahtevami. Med drugim zahtevajo levčarske stranke splošno čisto med državnimi funkcionarji, federacijo s Sirijo in Egiptom, enotnost med vojsko in civilnim prebivalstvom, ponoven sprejem v vojsko vseh odstavljenih častnikov, sestavo nove koalicijske vlade, odpoklic sedanega ameriškega poslanika in vojaškega atašea iz Amana in kot zadnje odklonitev Eisenhowerjeve doktrine.

Poročilih socialističnega lista »Al Ray Al Aam« bo novo sestavljeni odbor v Nablusu pozval vlado, naj odstopi. V nasprotnem slučaju bodo po vsej Jordaniji napovedali splošno stavko. Policija v Amanu je zaplenila več letakov, ki obsojajo Eisenhowerjevo doktrino in zahtevajo povratek aretiranih častnikov v vojsko. Vlada je uradno potrdila, da je bila res primorana nekatere častnike aretirati, ker da so baje skušali organizirati zaroto proti kralju.

Predsednik vlade Kalidi je po razgovoru s kraljem izjavil, da ne misli odstopiti, temveč pridobiti si v parlamentu zaupnico.

Norveški odgovor

Norveška je odločno zavrnila Bulganinovo grožnjo. Postavila se je na stališče, da je obramba lastne deže-

Avstrijci bodo volili

V nedeljo 5. maja bodo Avstrijci volili novega državnega predsednika. V Avstriji namreč volijo predsednika neposredno in je udeležba pri volitvah obvezna. Zato je pričakovati, da se bodo volitev udeležili v polnem številu vsi.

Do sedaj je Avstrija po vojni imela dva predsednika, najprej dr. Rennerja, nato pa dr. Körnerja; oba sta bila socialista. Za prihodnje volitve se bosta kosala dva kandidata, in sicer kandidat avstrijske ljudske stranke dr. Wolfgang Denk, ter kandidat socialistov dr. Adolf Schärf. Dr. Denk je pravzaprav neodvisen kandidat, ker ni član nobene stranke. Po poklicu je zdravnik ter slovi v mednarodnem svetu kot velik specialist za operacije raka na prsih ter srca. Po rodu je iz stare in strogo krščanske družine zdravnikov iz Linza. Sedaj ima 70 let ter je profesor kirurgije na dunajski univerzi ter šef klinike. Uživa velik ugled v državi in izven nje.

Drugi kandidat dr. Schärf je pa

izrazit politik. Rodil se je v Nikolsburgu v revni delavski družini, ki se je pozneje preselila na Dunaj v upanju na boljši zaslužek. Tu se je mladi dr. Schärf s težavo šolal in postal odvetnik. Že v srednji šoli se je seznanil s poznejšim socialističnim voditeljem in prvim avstrijskim predsednikom dr. Rennerjem ter se pod njegovim vodstvom začel posvečati delu v socialističnih organizacijah. Med prvo vojno se je boril na soški fronti, kjer je bil tudi ranjen. Po prvi vojni se je ves posvetil delu za socialistično stranko. Pod nacizmom so ga preganjali ter ga med drugo vojno tudi zaprli. Vendar mu je sreča bila mila in je ostal pri življenju. Obnovljena socialistična stranka ga je l. 1945 izvolila za podkancelerja v zvezni vladi, kar je ostal do danes.

Tako bodo torej Avstrijci morali izbirati med izrazitim politikom in med priznanim zdravnikom. Kdo bo zmagal, homo pa videli. Volilna borba je precej huda.

Sueški prekop

Egipt je sprejel sklep, da morajo vse ladje brez razlike plačevati prevoznino skozi kanal v gotovini. To je gospodarska in finančna posledica podržavljenja Sueškega prekopa. To dejstvo potrjuje, kako težak je gospodarski položaj Egipta. Ta sklep Egipta je zadel tudi Italijo. Vendar upa rimska vlada, da bo Egipt dovolil italijanskim ladjam plačevanje v kliringu in ne v gotovini. To pa zato, ker dolguje Egipt Italiji okoli 4 milijarde lir. Spor lahko pripelje do tega, da bi Italija odpovedala investicije in kredite v Egiptu. Če Egipt nudi Nemčiji in Rusiji olajšave za kredite, zakaj bi tega ne nudil tudi Italiji?

Moskva stoji na straži

Sovjetska diplomacija je stalno na delu. Malo je upanja na kakršnokoli izboljšanje mednarodnega stanja. Sovjetske sile v vzhodnoevropskih deželah bde nad okupiranimi državami, a so obenem grožnja Zahodu. Poleg teh sil pošilja Rusija neprestano opozorila raznim državam, ki so se odločile za obrambo nekomunističnega sveta. Toda če Moskva lahko seje razdejanje in grožnje nad drugimi, ali naj svobodni svet drži roke križem? Varnost svobodnega sveta in upanje za preprečitev vojne je v močnem Zahodu, pred katerim morajo imeti Sovjeti dovoljno mero strahu.

Kitajska in Poljska

Nedavni obisk predsednika poljske vlade Cyrankiewicza v Pekingu ni bil po godu Sovjetom. Kitajska je s tem zlomila monopol, ki ga je doslej imela Rusija nad vzhodnoevropskimi državami. Kitajci se dobro zavedajo, da predstavljajo sami nad četrtino vsega človeškega rodu. To jim morda narekuje načrte za bodočnost. Poljaki, ki so ujetniki zemljepisnega položaja, pa morda mislijo na kako kitajsko pomoč. Vprašanje je, kako dolgo bo še Sovjetska zveza dopuščala, da bo Poljska mislila po svoje in da bo Kitajska smela podpirati poljske težnje.

le domača skrb in ji nima pri tem nihče ničesar svetovati, najmanj pa ukazovati in groziti. Norveška se dobro zaveda, da ni osamljena, da za njo stojijo oborožene sile Atlantske zveze in Združenih držav.

Matteottijev odstop

Tajnik italijanske socialdemokratske stranke je odstopil. Ta odstop pomeni prispevek k razčiščenju v politični usmeritvi italijanske socialne demokracije. Matteottijev gledanje na združitev s socialisti se ne razlikuje veliko od Saragatovega. Pač pa je Matteotti občutljiv za očitke z levega strankinega krila. S strani organizacije je Matteottijev odstop zavira za združitev. Drugače pa je s čisto psihološke plati. Danes predstavlja socialna demokracija v vseh demokratičnih deželah doraslo politično silo, ki mora vedeti, kaj hoče, ne da bi obenem podlegla vplivu in čutu manjvrednosti pred onimi, od katerih se je ločila.

Napredno italijansko delavstvo spregleduje

Vsako leto zbujajo posebno pozornost volitve v notranje komisije, ki se na pomlad vršijo v tovarnah avtomobilov FIAT v Turinu. Zadnja leta se ta pozornost še večja, ker postajajo te volitve toplo mer za idejno orientacijo delavstva v severni Italiji. Tovarne FIAT so največji industrijski kompleks v Italiji, saj zaposlujejo 62 tisoč nameščenecv (50.000 delavcev in 12.000 uradnikov). Prva leta po vojni so bile trdnjava CGIL (socialkomunistične sindikalne organizacije). In res so leta 1948 glasovali delavci v tovarnah FIAT 75,9% za CGIL, in samo 23% jih je volilo za CISL (svobodne sindikate). Sedaj po preteku devetih let se je položaj ravno obrnil: CGIL je dobila letos komaj 21% glasov, dočim je CISL dobila 50%, UIL (socialdemokratska sindikalna organizacija) jih je dobila 28%; ohe demokratični sindikalni organizaciji sta torej dobili 78% glasov, socialkomunistična pa samo 21%.

Ta izid glasovanja je presenetil vse. Levčarji, tudi slovenski, iščejo vzroka takemu izidu v strahovanju in raznih drugih mahinacijah od strani vodstva podjetja. Vendar najbolj trezni priznavajo, da je delavstvo izreklo nezaupnico socialkomunistični organizaciji, ker se je izkazala za nesposobno v boju za doseg delavskih pravic. Marksistična diktatura, proti kateri je CGIL vodila delavske množice, je postala delavcem zoprna sedaj, ko so na različnih zgledih v sovjetskih satelitskih državah videli, kakšna je pravzaprav taka diktatura. Razočarani so se zato obrnili k demokratičnim sindikatom, ki so jim do sedaj priborili že mnoge pridobitve in ki bodo prav gotovo še bolj pomagali izboljšati delavski položaj, če bo delavstvo imelo v demokratične sindikate še večje zaupanje.

Verski položaj v Jugoslaviji

Dopisnik angleškega dnevnika Times iz Zagreba je poslal svojemu dnevniku daljše poročilo o razgovorih, ki jih je imel s predsednikom Hrvatske Bakaričem in kardinalom Stepincem, ki ga je s posebnim dovoljenjem smel obiskati.

Predsednik Hrvatske je izrazil mnenje komunističnih oblasti, da so pripravljene na razpravljanje s katoliško Cerkvijo za sporazum med Cerkvijo in državo. Toda pobuda mora priti iz Vatikana, tako pravi. Cerkev in država nimata že več let nobenih stikov, a se tolerirata. Vlada je prepričana, da je Cerkev sedaj politično nevtiralizirana, priznava pa tudi, da vere ne more uničiti s silo. Bakarič priznava, da je hrvatsko ljudstvo katoliško in da želi versko vzgojo svojih otrok. Nad polovico otrok obiskuje verski pouk v cerkvah, in ta pouk narašča, nasprotno pa pri pravoslavni padu.

Glede kardinala Stepinca pravi dopisnik, da živi kardinal v Krašiču, a je popolnoma izločen iz javnosti. K njemu sme le osební zdravnik. Zdravje kardinala ni po njegovi lastni izjavi niti dobro niti slabo. Živi kot na osamljenem otoku sredi oceana. Ne dobiva knjig niti tujih časopisov. Ko je na cvetno nedeljo maševal v župni cerkvi v Krašiču in videl v cerkvi neznanec, je povedal, da lahko pridejo v cerkev

v Krašiču le župljani, drugim pa je vstop prepovedan. Kardinal se je tudi potožil dopisniku »Timesa«, da je oblast odbila njegovo prošnjo, da bi smel stopiti v stik s cerkveno hierarhijo. Rekel je tudi, da mu ni prav ničesar znanega glede možnosti pogajanj med Cerkvijo in državo. Prepričan pa je, da bodo ti odnosi končno le urejeni.

Pri tem lahko dodamo, da vidimo negativen dokaz za strpnost razmerje do katol. Cerkve v Jugoslaviji v dejstvu, da na zadnjem sestanku partijskih velmož na Brionih v preteklem tednu, niso prav nič napadli katol. Cerkve. Ranković, ki je imel glavni referat, je sicer obširno obravnaval tudi notranji položaj v državi, vendar se katol. Cerkve ni dotaknil, dočim smo do sedaj bili vajeni, da so ob stičnih prilikah vedno ustrelili kako puščico zoper katoliško hierarhijo, Vatikan in duhovnike. Tudi Tito v svojem dodatku na Rankovićev govor ni prav nič omenil Cerkve.

Vsekakor je pot do kake sprave ali vsaj do kakega urejenega sožitja med režimom in Cerkvijo v Jugoslaviji gotovo še zelo dolga. In prvi pogoj za to je pač, da se poravna krivica storjena kardinalu Stepincu. Od tega katol. Cerkve gotovo ne bo nikoli odstopila. Saj zna čakati, dočim se režimu utegne muditi.

NAŠ TEDEN V CERKVI

28. 4. nedelja, 1. po Veliki noči (Bela)
29. 4. ponedeljek: sv. Robert, op.
30. 4. torek: sv. Katarina Sienska, d.
1. 5. sredo: sv. Jožef-delavec
2. 5. četrtek: sv. Atanazij, šk.
3. 5. petek, 1. v mesecu: Najdenje sv. križa: Aleksander, pušč.
4. 5. sobota, 1. v mesecu: sv. Monika, vd.: sv. Florijan

SV. JOŽEF, DELAVEC. Prvi maj — praznik delavcev. Poudarja odličnost dela. Da bo delo res odlično v božjih očeh, ga moramo posvetiti. Tako je Bogu v čast in nam v blagor. Posvetimo pa naše delo

z dobrim namenom, z molitvijo, s potrpljenjem.

Sv. Jožef je znal svoje delo posvetiti: delal je vse za učlovečenega Boga. Med delom so njegove oči božale malega Jezusa. Tako je živel in delal stalno v pričujočnosti božji.

V težavah in naporih je vdano nosil križ, ni klet, se ni togotil.

Skrbel je za družino, da ni stradala. Zasluga namreč ni zapravljal v veseljačenju ali popivanja.

Ali si delal tako do sedaj? Če nisi, pojdi in začni. Ogrevaj svoje delo z mislijo na Boga, po zgledu sv. Jožefa.

IZ SV. EVANGELIJA

Isti čas, zvečer tistega dne, prvega v tednu, je prišel Jezus pri zaklenjenih durih v hišo, kjer so bili učenci zbrani iz strahu pred Judi, stopil v sredo mednje ter jim rekel: »Mir vam bodi.« — In ko je bil to rekel, jim je pokazal roke in stran. Razveselili so se tedaj učenci, ko so videli Gospoda. Tedaj jim je spet rekel: »Mir vam bodi. Kakor je mene Oče poslal, tudi jaz vas pošljam.« — In po teh besedah je vanje dihan in jim rekel: »Prejmite Svetega Duha; katerim grehe odpustite, so jim odpusteni; katerim jih zadržite, so jim zadržani.« — Tomaža pa, enega izmed dvanajstih, ki se imenuje Dvojček, ni bilo med njimi, ko je prišel Jezus. Pravi mu torej drugi učenci: »Gospoda smo videli.« — On jim je pa rekel: »Ako ne vidim na njegovih rokah znamenja žebeljev in ne položim svoje roke v njegovo stran, ne bom veroval.« — Čez osem dni so bili njegovi učenci spet notri in Tomaž med njimi. Jezus pride pri zaprtih vratih, stopi v sredo in reče: »Mir vam bodi!« — Potem pravi Tomažu: »Deni svoj prst semkaj in pogledaj moje roke; podaj svojo roko in jo položi v mojo stran in ne boji neveren, ampak veren.« — Tomaž mu odgovori: »Moj Gospod in moj Bog!« — Jezus mu pravi: »Ker si me videl, Tomaž, veruj: blagor tistim, ki niso videli in so verovali.« — Še mnogo drugih znamenj je storil Jezus v pričo svojih učencev, katera niso zapisana v tej knjigi. Ta pa so zapisana, da bi se vi uverili, da je Jezus — Kristus, Sin božji, in da bi po veri imeli življenje v njegovem imenu.

Neverni Tomaž s svojo nevero potrjuje našo vero v zgodovinsko resničnost Jezusovega trpljenja, mučeniške smrti in veličastnega vstajenja: Zveličar je ogromno trpel — nihče pred Njim in ne za Njim toliko —, trpel je zaradi človeških grehov in hudobij, trpel iz ljubezni do nas, na križu je umrl, da bi nas otehl grešne sužnosti in nam zaslužil nebeski raj. In isti Zveličar je za tretji dan po smrti vstal od mrtvih, kakor je že poprej napovedal. Z resničnim Jezusovim vstajenjem je naša vera dobila trden temelj in neizpodbitno podlago: Mi katoliki ne verujemo v človeka, ampak v resničnega Boga, ki se je učlovečil

za nas, za naš trpel in za naš večni blagor umrl.

Razumljivo, da Gospod blagruje tiste, ki imajo trdno vero Vanj.

Iz evangelijskega odlomka posnamemo še ti dve bistveni resnici:

Prvič, da ima apostolska in duhovniška oblast svoj izvor v Zveličarju. On sam je apostole in duhovnike proglasil za svoje služabnike in jih v božjem imenu poslal v

Velika noč v svetlu

JERUZALEM

Kršćanska Velika noč je letos sovpadala z judovsko, zato je po vsem Izraelu vladalo veliko praznično razpoloženje. Posebno slovesno so Veliko noč praznovali v izraelski coni Jeruzalema, kjer so verniki napolnili vse cerkve, medtem ko je bil vernikom prepovedan dostop v arabsko-jordanski del mesta.

PARIZ

Dočim je 1 milijon oseb zapustilo v velikonočnih dneh Pariz, da gredo na deželo in k morju, je približno 250.000 turistov poplavilo pariške trge in ulice vesele se izredno lepega, sončnega vremena. Približno 60 od sto turistov je bilo Angležev. Pariške cerkve so bile kljub temu, da je toliko Parižanov zapustilo mesto, prenapolnjene. V Notre Dame je kardinal Felin imel veliko mašo ob ogromni udeležbi vernikov. Izredno lepe in sosejstne so bile slovesnosti po cerkvah pravoslavne in vzhodnega obreda.

Veliko število izletnikov je preplavilo Normandijo in Sinjo obalo.

DRUGOD V EVROPI

Iz Švice in Avstrije poročajo, da je lepo vreme omogočilo množične odhode iz velikih mest. Meščani so si izbrali za svoje velikonočne počitnice hribe in jezera svojih dežel. Še londonsko meglo je za Veliko noč pregnalo sonce. Na tisoče in tisoče avtomobilov je na velikonočno jutro zapustilo mesto, da so odšli na morskobalo v Southend, Brankpool in v druge kraje.

Holandska je za letošnje velikonočne praznike pozdravila izredno veliko število turistov, ki so predvsem prišli občudovat edinstvene holandske tulipane in druge rožne nasade.

Tudi v Nemčiji je za Veliko noč sijalo toplo sonce. Vse cerkve so bile polne vernikov. Izmed vseh dežel Evrope je brez dvoma Nemčija tista, ki je za te praznike

svet, da učijo in rešijo ljudi. Zaslupljeni svet vidi čisto v duhovnih hudodelcih in jih preganja. Nič čudnega. Še Odršenika so pribli na križ. Toda duhovniki so po svojem stanovskem poklicu za Bogom in Marijo največji človeški dobrotniki, ki skrbijo za resnični blagor ljudi. Molimo, da nam Vsemogočni nakloni dosti dobrih in svetih duhovnikov!

Drugič pa povzamemo še tole veliko resnico: da sv. spoved ni človeška iznajdba, ampak da je nadnaravni zakrament, ki ga je ustanovil Zveličar. On sam je podelil spovedno oblast apostolom in vsem njihovim naslednikom, t. j. vsem katoliškim duhovnikom. Duhovnik torej posluša, sodi in odvzuje grehe v božjem imenu. A ni dovolj vedeti to resnico! Treba se je po njej ravnati in sv. spoved skrbno izkoristiti. Pojdimo ponižno in polni vere k Jezusovemu predstavniku in spovejmo se vestno naših grehov! Storiteto pogosto in našli boste Jezusov božji mir, ki je nadvse potreben vašim nemirnim dušam!

O premili Jezus, utrdi našo vero, užgi nam ljubezen do Tebe, očisti in posveti naše duše! Reši vse ljudi!

»izgubila« največ ljudi. Računajo, da je približno 5 milijonov Nemcev preživelo velikonočne praznike v tujini, največ seveda v Italiji in Franciji.

V Rusiji so te velikonočne praznike obhajali s posebno pobožnostjo. Veliko število vernikov je v velikem tednu pristopilo k sv. obhajilu. Tudi pravoslavna velika noč sovпада letos s krščansko. V katoliški cerkvi sv. Alojzija so prisostvovali polnočni maši vsi diplomati tujih poslaništev. Pravoslavna katedrala pa je bila vse premajhna, da bi lahko sprejela ogromne množice vernikov, ki so zato preplavile vse trge in ulice v bližini in tako ustavile ves promet.

V SLOVENIJI

Naši rojaki onstran meje so mogli letos v miru praznovati Veliko noč, čeprav so ponekod delavcem predlagali, naj bi na Veliko noč delali zato, da nadoknadijo štiri delovne dni, ki jih izgubijo za praznovanje 1. maja. — Verniki so se obredov velikega tedna povsod udeležili v prav velikem številu, čeprav vstajenske procesije ni bilo mogoče imeti zaradi dežja, ki je šel po vsej deželi prav od polnoči do jutra. Novi predpisi, naj bodo obredi velike sobote pozno zvečer ter maša polnoči, so se skoro povsod izvajali. Vendar je bila udeležba večja pri dopoldanskih mašah kakor pa pri polnočni maši.

VELIKA NOČ V ITALIJI

Rimsko ljudstvo je letošnje Veliko noč praznovalo dvojni praznik: praznik vstajenja in 2710. leto ustanovitve Rima. Rimljani so na velikonočno jutro v velikanskem številu prisostvovali sv. mašam v raznih cerkvah, popoldne pa so množično zapustili mesto in se podali na tirensko obalo in na rimske griče v okolici. Prestolnica pa je ostala v posesti več kot 350.000 turistov, ki so iz vse Italije in iz drugih držav prispeli za te praznike v Rim, večina izmed njih z željo, da vidijo

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

SLOVESNOST V SOLKANU

Prihodno nedeljo 28. aprila bo izredna slovesnost v Solkanu. Domačin msgr. Srebrnič, ki je lani obhajal 50-letnico mašništva, bo ta dan prišel v Solkan, da bo v svoji rodni vasi imel slovesno pontifikalno mašo, ki je že toliko let ni imel doma. Po maši bo tudi birmoval solkanske otroke, ki so bili pri prvem sv. obhajilu na Veliki četrtek. Pričakujejo, da bo za ta dan prišlo v Solkan veliko ljudi in tudi duhovnikov. Saj v Solkanu nimajo pontifikala vsak dan in zlasti pontifikala domačega rojaka ne.

UMOBOLNICA V IDRJI

V začetku meseca aprila je bila izročena svojemu namenu nova umobolnica v Idriji. Stoji na griču nad mestom, kjer so nekoč bile vojaške kasarne. Med vojno so le-te bile poškodovane, sedaj so jih pa prenovili in preuredili, tako da bodo imeli prostora za precej veliko umobolnico. Za prvi rok so pripravili 250 postelj na ženskem oddelku. Pozneje bodo uredili še moškega.

VEČ SKRBI KMETIJSTVU

Vrhovni štab SZDLJ na Brionih je med drugim razpravljal tudi o kmetijstvu v Jugoslaviji: o istem predmetu prav te dni razpravljajo v zvezni poslanski zbornici v Beogradu. Vse kaže, da je kmetijstvo postalo trenutno najvažnejša skrb jugoslovanske gospodarske politike.

Uvidevajo namreč, da so jo v kmetijstvu zelo, zelo zavozili. Saj po 12 letih po končani vojni niso dosegli v kmetijski proizvodnji niti predvojne stanja. Posebno občutno je nazadovanje pridelovanja žitaric. Tako so n. pr. pred vojno pridelali 2.600.000 ton pšenice in rži, sedaj le 2.350.000; ječmena in koruze prej 4.280.000 ton, sedaj le 3.580.000 ton. Če pri tem upoštevamo, da je število prebivalstva naraslo, dobimo, da se sedaj prideluje 25% manj žita na prebivalca kakor pa pred vojno. Ta padee pridelkov gre na račun slabšega obdelovanja zemlje, a še najbolj na račun neobdelovanja. Saj so izračunali, da je lani ostalo neobdelanih kakih 800 tisoč ha polja.

Na Veliko noč so pokopali v Bukovici 103 leta staro ženo, ki smo o njej tudi mi že poročali. Pokojna je bila rodona iz Slovenske Benečije in se je v Bukovico priženila. Pogreb je bil zelo slovesen in se ga je udeležil lepo število ljudi.

NAJSTAREJŠA ZENSKA UMRLA

Isti dan je pa bil drug pogreb v Biljah, a bolj žalosten. Podivjan vol je do smrti pobil 17-letnega fanta, ki je vola vodil vpreženega v voz. Žival so imeli nekaj dni pri hiši in se novim gospodarjem še ni privadila. Zato je verjetno podivjala in povzročila tako hudo nesrečo.

SLIKAR TRATNIK UMRL
Dne 10. aprila je umrl v Ljubljani slikar Fran Tratnik. Bil je zadnji zastopnik iz šole pok. Jakopiča, Sternena in Jame. Študiral je v inozemstvu in se uveljavil pred prvo vojno skupaj s Plečnikom posebno na Čehoslovoskem. Od 1912 do 1914 je bival tudi v Gorici, potem pa ves čas v Ljubljani. V Gorici je naslikal svoje znano »Delo na polju«, kjer diha mehko primorsko okolje. Med najbolj znanimi njegovimi slikami so »Begunci« in pa »Slepi«, ki so res pretresljivi.

40-LETNICA SKOFOVSKEGA POSVEČENJA PIJA XII.

Na dan, ko se je Marija prvič prikazala trem pastirčkom v Fatimi, je bil v Rimu posvečen za škofa sedanji sveti oče Pij XII. To je bilo 13. maja leta 1917. V kratkem bomo praznovali 40-letnico tega važnega dogodka. Škofovo posvečenje mi je podelil papež Benedikt XV. Med tisti

sv. očeta in slišijo njegov glas. Računajo, da je v teh dneh preplavilo Italijo, zlasti Rim, Benetke, ligursko obalo, Firence, Neapelj in Sicilijo pol milijona turistov, število, ki ga niso še zaznamovali v statistiki velikonočnih praznikov v Italiji.

mi, ki so se udeležili škofovskega posvečenja, je bil prisoten tudi Ahil Ratti, ki je tudi novemu škofu med prvimi poljubil roke. Ahil Ratti je postal Pij XI. in za svojega najtesnejšega sodelavca je izbral ravno Evgenija Pacellija.

Štirideset let je v škofskem življenju dolga doba, zlasti se v življenju katol. škofa. Tudi mi se pripravljamo na veliki jubilej Pija XII. z molitvijo, da bi ga Bog še dolgo ohranil v korist svete Cerkve.

IZ VLADNE PALAČE V SAMOSTAN

V Rim je dospel bivši ministrski predsednik Kolumbije Alojzij Andrade. Vstopil je v red Klaretincev, ki so pri nas bolj znani pod imenom Španjolci. V Italijo je prišel, da bo nadaljeval svoj redovni noviciat.

DUHOVNICI ZA SEZONSKE DELAVCE

Iz Mehike je odpotovalo 30 duhovnikov v Združene države, kjer bodo nudili duhovno pomoč mehiškim sezonskim delavcem, ki so zaposleni na ameriških farnah.

SPOKORNA PROCESIJA V LONDONU

Po želji mnogih katoliških organizacij je londonski nadškof Godfrey organiziral na tiho nedeljo spokorno procesijo za preganjanje Cerkev. V procesiji je korakalo okrog 30.000 ljudi v popolnem molku. Ustavili so se v Hyde Parku, kjer so bili v času preganjanja mnogi angleški katoliki mučeni. Procesija se je končala v westminstrski stolnici.

Dr. Miha Krek:

S poti po Evropi

Zivahneje in veseleje je na Goriškem in v Gorici. Slovenske župnije in občine so trdne in zdrave. Na naši strani je vse bolj enotno. Knjige Mohorjeve družbe in drugi slovenski tisk pride v vsako hišo. Zavodi za mladino so polni, prosvetna društva in druge organizacije pridno delajo; med javnimi delavci, duhovniki in drugimi, vlada čudovito lepa sloga, podjetnost, veselost in neugnanost. Na najpripravnem mestu so kupili hišo in obširen prostor za novi prosvetni dom. Gorici se zelo pozna, da je odrezana od svojega zaledja, vendar je v zadnjem času tudi v tem oziru nekaj boljše, ko imajo ljudje v obmejnem pasu možnost, da prihajajo v mesto preko meje s stalnimi obmejnimi izkaznicami. Po ulicah in trgih v Gorici slišiš neprestano slovenski skoro kot nekdanj.

NA KOROSKEM.

Trije so možje, ki nosijo vsak svojo težo bremena in odgovornosti za življenje

slovenske narodne manjšine na Koroskem: dr. Tischler vodi politične boje, brani pravice jezika v šoli in upravi in enakovrstnost Slovencev pred zakoni Avstrije, je urednik lista in glavni zastopnik koroških Slovencev v mednarodnih manjšinskih organizacijah. Kanonik Dr. Blüml ima skrb za dušno pastirstvo slovenskega dela škofije, župnik in tajnik Družbe sv. Mohorja dr. Mornböck je po mojem vtisu glavni gospodarski svetovalec za skupne ustanove, ki služijo prosveti, dobrodelnosti in splošnemu napredku.

Nisem se poprej tako jasno zavedal, kot sem videl na mestu, da so Slovenci na Koroskem od Hitlerjevega nasilja sem razen Mohorjeve družbe izgubili dobesedno vse ustanove, ki so jih poprej v desetletjih s trudom in žrtvami gradili. Sedaj so ali v nemških ali v titovskih komunističnih rokah. Po vojni je bilo treba graditi vse znova. Štabi mladih, podjetnih in spretnih delavcev, ki so se nabrali okoli omenjenih treh, so v desetih letih v izredno težavnih razmerah dosegli več kot lepe uspehe. Zavodi šolskih sester so vzgojevališča slovenskih bodočih gospodinj in mater, iz Tinjske šole pride vsako leto lepa vrsta podkovanih slovenskih fantov, bodočih go-

spodarjev, v Celoveu, v hiši Mohorjeve žubori novo življenje v sestrskem konviktu za mladino, ki hodi v celovške šole. Znani so novi slovenski koroški pevski zbori, igralske družbe, gospodarski in gospodinj-ski tečaji po deželi in Slovenci zopet močnejše nastopajo pri škofijskih cerkvenih slovesnostih. Gredece novega življenja med Slovenci na Koroskem so skrbno pripravljene in že dajejo svoje cvetove in sad. Najznačilnejši uspeh manjšinske politike je dvojezična šola na Koroskem. Mnogi so dvomili nad njo. Ali sreča je, da so misel nosili in izvajali ugledni šolniki in vzgojitelji kot sta dr. Tischler in dr. Inzko. Dr. Tischler sam smatra dvojezično šolo za svojega neobogljenečja, ki je noč in dan predmet njegove skrbi in ljubezni.

Politične razmere na Koroskem so za demokracijo Slovence najneugodnejše, kar morejo biti. Na eni strani imajo opravka z avstrijskimi socialisti, ki veliko raje delajo s titovci in njihovo »ljudsko fronto« kot s katoliškimi demokratičnimi Slovenci, na drugi strani pa je avstrijska Volkspartei, ki je v nekaterih avstrijskih deželah in zvezni vladi krščansko demokracija, a na Koroskem v glavnem liberalno nemško nacionalistična, ker je v njej znani žovini-

stični koroški Bauernbund, ki je napram Slovincem bil vedno najbolj sovražna. Strahotni udarci, ki so jih naši bratje na Koroskem doživeli po prvi in drugi vojni, med njima in kasneje, so pustili tudi med našimi ljudmi težke sledove. Vse to je treba upoštevati, ko hodiš po Koroskem, opazuješ in čeniš: Pravo čudo hoče je, da je naš narod še tod ostal. Tudi zadnje in najhujše ujme je vzdržal in tudi sedanjí rod je dobil moze in žene, ki so mu utrdili pot v nov, vesel in blagoslovljen zagon.

Ko sem se vozil proti Gospe Sveti, Dobri vasi, v St. Jakob, Beljak in Spittal, sem imel priliko videti, da je raven življenja na splošno mnogo višja, kot je bila po vojni. Ceste so razširjene in izravnanee, s trdim površjem, po poljih delajo večinoma s stroji, elektriko je videti povsod, ljudje so lepo oblečeni, hiše obnovljene, lične. Častiti gospod Zaletel, ki nas je vozil — on je kar naprej na vozilu po prosvetni misijonskih potih od župnije do župnije — je povedal, da je napredek znaten in so si ljudje kar dobro opomogli.

V Spittalu ob Dravi je še vedno taborišče. Kakih štiri sto Slovencev tam živi.

Le malo jih čaka na preselitev, preko morja, drugi so dobili stalno delo in je taborišče le nekako njihovo začasno stanovanje. Precej je ostarelih in bolnih, župnik Miklavčič pastiruje med njimi. S prof. Slaparjem skrbita tudi za taborišča v Salzburgu in Astenu pri Linzu na Nižjem Avstrijskem. Vsak mesec hodita tja in delita najnujnejšo pomoč tistim, ki si sami res ne morejo pomagati. Liga Katoliških Slovencev, Amerikancev, bi seveda morala imeti vsaj desetak tisoč darov in prispevkov, da bi mogla pokriti vse upravičene potrebe in zadostiti prošnjam. Pa že to, kolikor je, je dragocen dokaz, da Slovenci mislijo na svoje brate, ki so jih vojne in povojne prekucije nedolžne vrgle v skrajno stisko in bedo. Povsod sem videl velik pomen dejstva, da ima Liga svoje zastopnike in da je vsaj kaj malega vedno na razpolago za reševanje ljudi iz največje bede in zadrege. Z župnikom Miklavčičem sva obiskala tudi grobove dekana Hafnerja, župnika Burje in drugih, ki so v Spittalu prekinili begunstvo in se preselili v večno domovanje.

(Se nadaljuje)

Zbornik Svobodne Slovenije 1957

Tako pestro in zanimivo knjigo vzameš z veseljem v roko. Poleg mnogih novic iz življenja Slovencev po svetu ti nudi tudi jasen pogled v važna duhovna in druga vprašanja današnjega sveta; hkrati pa ti podpre upanje v prihodnost, brez katerega bi bilo življenje dolgočasno in vsako delo pusto.

Uvod v letošnji zbornik tvorita dva nadelna članka. Dr. Miha Krek analizira položaj v svobodnem svetu in za železno jasec ter znova izraža prepričanje, da vsako še tako drobno delo za dobro stvar prej ali slej rodi uspeh. Škof dr. Rožman pa opozarja na potrebo sožitja med Slovenci, ki naj bomo sverni in v živi zvezi s Kristusom — bratje in sestre!

Sledi devet razprav. Tri so posvečene slovenski politični zgodovini: dve govorita o majniški deklaraciji, prebrani dne 30. maja 1917 v dunajskem parlamentu, ena pa o dr. J. Ev. Kreku. Za marsikoga bo novo, kar piše Ivan Boh o študiju filozofije na ameriških kolegijih. Samo na katoliških univerzah se resno bavijo s filozofijo, to je z nekim zgrajenim sestavom trdnih smernic, ki jih nudi tomistična filozofija. Na posvetnih univerzah pa vlada v tem pogledu največja svoboda: vsak slušatelj se mora sam dokopati do svojega svetovnega nazora. Da se vičini to ne posreči, je jasno; jasno je pa tudi, da pomanjkanje svetovnonazorskega oblikovanja ne more ostati brez usodnih posledic, če pride kdaj do resnih pretresljajev. Nova je tudi slika, katero odgrinja Edi Gohec v članku o »Družbi in družboslovju v Ameriki«. Bralec se stresa ob globokem prepadu, ki zija med Evropo in Ameriko. Pisec razloži tudi usodo slovenskega človeka v novem svetu, ki ga vsrka vase, ga pretopi, zmrví, da mnogi niso za nobeno rabo več. Ob Gohevih ugotovitvah nič ne pomaga poudarjati, da n. pr. samo v Clevelandu več Slovencev kot v Ljubljani. Pri po-

membnosti za narod tehta vse kaj drugega kot število. Kaj pomaga gmotno blagostanje, če pa se pamet in sploh duševnost bistveno spremení.

Med leposlovci, ki so zastopani v letošnjem zborniku, srečamo sama znana imena. Prozo z motivi iz domovine, a tudi iz novega sveta so prispevali Vinko Beličič, Stanko Janežič, Stanko Kociper, Ivan Korošec, Božidar Kramole, Jože Krivec, Karel Mauser, Lojze Novak, Mlinarjev Janče in Zdravko Novak.

Pesništvo je v glavnem osebna razpoloženjska ali izpovedna lirika mlajšega rodu, kateremu pripadajo France Papež, Marjan Jakopič, Slavko Srebrnič, Rafko Vodeb in Vladimir Kos. Nekaj finih otroških pesmi je objavil Mirko Kunčič.

Ves leposlovni del razodeva neki nemir, iskanje novih snovi, novih izraznih oblik in poti iz neprijetne sedanjosti, iz negotovosti, ki preveva pravzaprav vse občutljive duše na demokratični strani železne zaves.

Skoraj sto strani, to je več kot tretjina zbornika pa zavzema izseljenski letopis, ki vsebuje poročila o delovanju Slovencev v emigraciji (v Evropi, Ameriki, Avstraliji) in o njenih uspehih. Izredno razveseljiv je članek Martina Mizerita o slovenskih tečajih za otroke osnovnih šol. Ta skrb spada med najpomembnejše in najbolj pozitivna dela v emigraciji. Pravilno pravi M. Mizerit v začetku svojega poročila: »Naša mladina je zelena veja, na kateri sloni vsa naša emigracija. Če ta veja usahne, usahnejo vsi.« Za to središčno vprašanje se zanimajo novonaseljeni Slovenci skoraj povsod.

Zbornik Svobodne Slovenije je vsako leto med najmočnejšimi publikacijami slovenske politične emigracije. Vsak izobražen Slovenec bi ga moral imeti in brati.

t. c.

ATOMSKA SILA PROKLETSTVO ALI BLAGOSLOV?

Izjava nemškega vladnega predsednika o rabi atomskega taktičnega orožja v novoustanovljeni nemški armadi, kakor tudi takojšnja protizjava osemnajstih najuglednejših nemških atomskih znanstvenikov, da ne bodo sodelovali pri izdelovanju takega orožja, je vzbudila po vsem svetu veliko zanimanje — proteste ali odobravanje — in s tem postavila vprašanje o rabi atomske energije za vojne namene v ospredje svetovne politične pozornosti.

Japonska, ki je že na lastni koži poskusila eksplozijo dveh takih bomb nad Hiroshimo in Nagasakijem in ji sedanjí poskusi radi obsežne radioaktivnosti škodijo pri ribolovu na širokem morju, protestira na vso moč v Rusiji in Angliji, naj bi se nehala s takimi eksplozijami in sploh z rabo atomske sile v vojne namene.

Tako se te dni v svetovnem časopisju preliva mnogo črnila o tem vprašanju — za in proti, kar je pač naravno.

Bo atomska energija, ta grozna in še malo poznana moč, res tako silno in neomejeno vplivala na nadaljni razvoj in obstoj človeštva? Morda ogroža samo njegovo bistvo življenje, mir ali sožitje držav kakor posameznikov? Ali bo vse uničila ali pa bo zrevolucionirala vse družabno in gospodarsko življenje, služila skupnosti

v občo blaginjo, kot n. pr. električni tok, seveda v neprimerno večjem obsegu?

Taka in slična vprašanja si stavi naveden človek, ko vidi in sliši, koliko se o tem razpravlja po vsem svetu.

Kakor vsaka druga, ni tudi atomska sila sama na sebi ne dobra ne slaba; a odvisno je, v katere namene se rabi. Če za vojno, v razdejanje in popolno uničenje, nasprotno pa, rabljena za koristno stvar, bi dosti pomagala za izboljšanje življenjskega položaja.

Poglejmo njeno rabo v vojne namene.

Še nikoli ni imel človek v roki tako strašnega orožja, s katerim lahko spremeni največje mesto na svetu v enem hipu v kup pepela. Težko si je predstavljati razdejalno silo take eksplozije, ki jo izražajo v megatonih (1 megaton = 1 milijon ton tritola).

V slučaju vojne bi postala vsaka obramba nemogoča. Morali bi skopati 300-400 m pod zemljo cela mesta. Morali bi pa ostali vsaj pet let, ker toliko časa bi trajala radioaktivnost zaradi eksplozije na zemeljski površini. Tudi neglede na hrano in druge potrebščine je nemogoče misliti, da bi se mogli ljudje skriti za toliko časa. Vsaj po stanju sedanje tehnike bi bilo to nemogoče.

Bolj nevarno je orožje, večje previdnosti je treba in manj se rabi. Bolj se viša napadalna moč v orožju, manjša postaja možnost uporabe. Že Alfred Nobel, iznajditelj dinamita in velik pacifist, je na vprašanje, kako gre skupaj njegovo delo za mir, ko ima vendar po vsem svetu tovarne za dinamit, odgovoril: »Jaz storim z mojim dinamitom več za mir, kakor pa vi s spisi in govori. Ako bi se mi posrečilo izumiti tako močno razstrelivo, da bi z njim naenkrat pokončil celo Evropo, bodite gotovi, da od takrat bi ne bilo več vojne.«

Ni dosti verjetno, da bi prišel kdaj čas stalnega mira, saj še prva dva brata nista mogla živeti v miru. Seveda ni s tem rečeno, da vojne morajo biti. Lahko bo prišel čas, ko se ljudje ne bodo več vojskovali, vsaj po današnji miselnosti z razdejanjem in uničenjem ne. Ne bodo pa

opustili vojno iz medsebojnega spoštovanja, še manj iz ljubezni do bližnjega — marveč iz strahu. Strah pred popolnim uničenjem, ki zadene tudi napadaleca: čež par ur po izbruhu vojne bi bilo tudi njega konec.

Lahko bi kakšen neodgovoren norec ali zločinec vrzel takšno bombo, poreče kdo. To je malo verjetno, ker take stvari menda ne bodo ležale okoli kakor lešniki; države jih bodo imele pod hudo kontrolo. Tudi noben diktator bi si ne upal sam začeti kaj takega; totalitarne države niso več, kakor je bil stari Rim, ki ga je Nero dal zažgati.

Da ni še izbruhnila vojna, posebno v preteklem letu, se morda moramo zahvaliti samo temu orožju. Še vedno velja stari latinski rek: »Če hočeš mir, pripravlaj se na vojno.«

Težki časi se obetajo koroškim Slovincem

Kot poročajo slovenski časopisi na Koroškem in v Sloveniji, namerava zvezna dunajska vlada vzeti za podlago zakona o zaščiti narodnih manjšin osnutek, ki ga je izdelal koroški deželni odbor. Ta osnutek pa predvideva, da se bodo smatrala za narodno mešano ozemlje samo ona področja, kjer biva več kot 30% Slovencev. Tu bi se izvajala določila o narodnih manjšinah, drugod pa ne. Število Slovencev bi se moralo določiti s posebnim ljudskim štetjem.

Ta namera je upravičeno izzvala največjo zaskrbljenost, saj bi v tem primeru slovenska manjšina na Koroškem prav gotovo ne prišla do nobenih pravic, ker je slovensko ozemlje v zadnjih 50 letih bilo že tako z nemškimi naselenci posejano, da bi le redki predeli na Južnem Koroškem prišli v poštev za novi zakon. Poleg tega je že dovolj znano, kako so se vedno vršila taka ljudska štetja pod nekdanjo in še bolj pod sedanjo Avstrijo. Na drugi strani pa določila mirovne pogodbe, ki nalagajo Avstriji zaščito narodnih manjšin, nič ne govorijo o kakih odstotkih pripadnikov narodne manjšine, da postanejo vredni uživanja manjšinske pravice. Poleg tega pa mislijo že s prihodnjim šolskim letom ukiniti ne samo pouk slovenščine na srednjih šolah, pač pa tudi dvojezične šole povsod, kjer obstajajo. Iz vsega je razvidno, da hočejo nemški šovinisti temeljito izigrati čl. 7 mirovne pogodbe in opehariti svoje narodne manjšine za vse pravice, ki jim gredo, čeprav se je celo sodnija izrekla v prilog tem pravicam.

To je seveda grdo in krivično, za sedanjo demokratično Avstrijo naravnost sramotno. Kdo naj tu pomaga? Dolžna bi bila priskočiti na pomoč predvsem matična država. V Avstriji sami imamo zgled, kako se matična država zna potegniti za svoje manjšine, če hoče. Saj je znano, kako odločno se je dunajska vlada zavzela za pravice tirolskih Nemcev v Italiji. Jugoslavija bi bila torej poklicana, da se z vso odločnostjo zavzame zoper izigravanje pravic slovenskih manjšin v Avstriji. To ji nalaga mirovna pogodba in pa dolžnost, da skrbi za jugoslovanske manjšine povsod, kjer so. Komunistična partija Slovenije je slavila te dni 20-letnico svojega obstoja. Ob tej priložnosti so trobili v svet o svojih izrednih zaslugah za narod. Tu bomo ob zaščiti jugoslovanskih manjšin v Avstriji videli, koliko se bo zanje za-

vzela beograjska vlada. Sami papirnati protesti v časopisih matične države in protesti na tiskovnih konferencah so prah v oči navnežem.

Napetost v Sudanu

Jordaniji je sedaj sledil Sudan. Tudi v Sudanu je predsednik vlade nastopil proti vsem onim, ki nasprotujejo Eisenhowerjevi doktrini. Preteklo soboto je obiskal Sudan Eisenhowerjev odposlanec. Od razgovora je odvisno, ali bo Sudan deležen koristi ameriške pomoči. Ob zaključku so Sudanci odgovorili, da radi sprejmejo gospodarsko pomoč od Amerike, odklanjajo pa vojaško.

Širite „Katoliški glas“

Nov Marijin oltar
v cerkvi
Marije Pomagaj
na Brezjah

Wilhelm Hünermann:

2

Na božjih okopih

Resnična povest prevedena z dovoljenjem založbe Herder

»Le malo jih je, ki so prisegli!« je ugovarjal diakon. »Da, le malo, hvala Bogu!« je odvrnil duhovnik. »Le nekateri škofje, od druge duhovščine pa samo majhen del. Toda, da je bil tudi le en sam, bi bilo preveč. Mi drugi pa imamo sveto dolžnost, da se žrtvujemo v spravo za sramoto naših sobratov. Francija bo v kratkem dežela brez škofov. Večji del so jih že izgnali iz dežele. Zato pa moramo mi duhovniki tem zvesteje stati na svojih mestih. V naših vrstah ne sme biti nobenega uhajaja. To smo prisegli našemu škofu monsignorju Beaupoiu, ko smo se poslavljali od njega, preden je moral iti v izgnanstvo.«

»Da, Poitiers je brez škofa,« je rekel diakon žalostno. »Kdo bo roke položil name za sveto mašniško posvečenje?«

»Boste že našli škofa, Peter Coudrin,« je odgovoril Pruel. »Še cela vrsta naših višjih pastirjev živi skrivaj v Franciji. Toda zapriseženi škof vase ne sme posvetiti.«

»Našel bom škofa,« je ponovil Coudrin poln zaupanja. V tem trenutku je potrkal nekdo na vrata podstrešne sobice. Vstopil je deček z veliko košaro sijajnih češenj v roki.

»Ti si, Robert Bernard?« je rekel duhovnik: v njegovem obrazu se je veselo posvetilo. »Kaj mi prinašaš dobrega?«

»Polno košaro češenj, gospod župnik,« je odvrnil deček veselo. »Pravkar sem jih natrgal na vašem vrtu. Oni drugi, zapriseženi jih vendar ne sme dobiti. Nekaj sem jih seveda tudi jaz pozobal.«

Duhovnik je začuden gledal na veliko košaro z locnom, ki je bila skoraj do roba napolnjena s prelepim sadjem.

»Toda če te je kdo videl?« je počasi ugovarjal.

»Že res, maček Feliks me je videl.«

»Sicer nihče?«

»Da, pač, še eden; cerkovnik. Sicer pa se varujte cerkovnika! Ta drži z novim, z zapriseženim, točno tako kot muc Feliks. Tudi ta nima nobenega čuta za čast in žre novemu župniku in njegovi kuharici iz roke.«

»Cerkovnik pač hoče tudi živeti kakor tudi muc; jaz pa obeh ne morem preživljati,« se je smehljajal duhovnik.

»Ljudje iz Montbernage bi že ne pustili, da bi oba umrla od glada,« je odgovoril Robert ognjevit. »Toda verjemite mi, cerkovnik je hinavec. Zato je zelo nevaren.«

»Kako pa to veš?« je izpraševal Pruel smehljaje se.

»Zadnje čase je večkrat pijan. Denar za popivanje mu dajajo jakobinci, ki imajo svoj klub ob Joubertovem mostu. Za te vohlja po Montbernage. Ljudje zaprejo vrata, če ga od daleč opazijo, da prihaja.«

»Tako, tako!« je rekel duhovnik zamišljeno. »Toda vendar bi rajši videl, da si pustil češnje na drevesu. Vzemi jih zopet s sabo!«

»Nazaj naj jih nesem?« Ves prestrašen je strmel Robert v duhovnika. »Ne, tega pa ne storim!«

»Le vzemi jih! Pojejte jih doma! Tvojim bratom in sestram bodo moje češnje tudi tekile.«

»Tem ni treba jesti češnje!« se je burno branil deček. »Sicer pa bi me mati lepo okregala, če bi to naredil.«

»Torej dobro! Potem pa jih nesi Fermierovi materi! Stara, bolna žena se jih bo gotovo razveselila. Povej ji tudi, da pridem, brž ko se znoči, in ji prinesem sv. ohhajilo.«

»Fermierova mati se bo češenj res razveselila,« je rekel deček počasi.

»Da! Potem pa pojdi h kmetu Pasquieru in mu povej, da bom jutri zjutraj ob štirih maševal v skednju. Povej to z drugimi ministranti povsod. Samo cerkovnik ne sme o tem nič zvedeti. Morda je le dobro, če smo previdni z njim.«

»Gotovo, gospod župnik!« je odgovoril Robert odločno. »Poskrbeli bomo tudi za drugo. Nobeden ne bo manjkal pri maši.«

»No dobro! Bog te živi, Robert!« je rekel župnik.

Robert je še nekaj hipov gledal neodločen košaro s češnjami in potem duhovnika. Iskal je z očmi v bedni izbi, dokler se mu ni pogled ustavil na nekem velikem lončenem piskru. Kot maček je skočil tja in ga napolnil s češnjami, preden mu je župnik mogel ubraniti.

»Dober tek, gospod župnik!« je zaklical zadovoljno, ko je bil že v vratih. »Za Fermierovo mater jih bo še vedno dovolj!« Potem pa je z velikimi skoki odhitel po stopnicah navzdol.

»Sedaj nama ne preostaja nič drugega, kot da jih pojeva. Pomagajte mi, prosim!« se je smehljajal župnik Pruel in diakona Coudrina ni bilo treba dolgo siliti.

Velika noč v Gorici

Čeravno pozna, je bila letošnja Velika noč pri nas v Gorici mrzla. Velikonočno jutro nas je pozdravilo v dežju. Zato pa je bilo v cerkvi tem prijetneje. Priprava na Veliko noč je bila tudi letos lepa in dobro izvedena, le žal, da se je mnogi niso udeležili. Imeli smo lepe postne pridige na Travniku, ki jih je letos vodil č. g. msgr. France Močnik in ki so bile zelo dobro obiskovane. Dekleta in žene so imele svoj vzorni teden, možje in fantje tridnevno.

Lepa, intimna in domača je bila večerna maša velikega četrtka v cerkvi sv. Antona. Sveto mašo z lepim govorom je imel č. pater Fidelis. Zvečer pa smo čuli ob božjem grobu in opolnoči so nas nadomestili možje in fantje. Na veliki petek zjutraj pa smo se zopet zbrali v cerkvi in letos prvič prisostvovali pridiganemu križevemu potu, ki nam je vse bolj kot že skoro mehanične molitve križevega pota predložil strašno Jezusovo trpljenje in našo krivdo obnemem.

Po tej lepi pripravi so radostno zazvonili velikonočni zvonovi. Goriška stolnica je zopet videla zbrane skoro vse goriške vernike od blizu in daleč. Prav gotovo jih je mnogo bilo tudi od ene strani. Po trikratnem Aleluja je duhovnik dvignil Jezusa iz božjega groba, nakar se je razvrstila procesija po cerkvi. Raz kor pa je možgano zadonela radostna velikonočna pesem »Kristus je vstal!« Sledile so ji še druge vse do konca sv. maše, ki se je to jutro vse prehitro končala. Ob 10. uri se je stolnica ponovno napolnila z verniki za pontifikalno mašo gospoda nadškofa. Ob evangeliju je g. nadškof imel tudi lep velikonočni govor, v katerem je poudaril, da prava sreča in veselje obstoji le v popolnem soglasju z Bogom, do katerega pa dospemo le po trpljenju in odpovedi.

Šele popoldne se je vreme izboljšalo in posijalo je sonce, ki je privabilo na tradicionalne velikonočne izlete številne meščane. Še več pa jih je obiskalo goriško okolico na velikonočni ponedeljek, ko je sijalo toplo sonce in je zelena in cvetoča pomlad bogato ponujala svoje čare vse vprek.

Goriški novi prefekt

S prvim majem bo nastopil mesto prefekta v našem mestu dr. Giacinto Nitri, ki je bil doslej namestnik prefekta v Ba-

riju. Dr. Nitri ima 51 let ter je oče dveh otrok. Novemu g. prefektu naš dobrodošli pozdrav v upanju, da bo uspešno in v korist vseh prebivalcev pokrajine mogel vršiti svojo visoko službo.

Minister Rossi o slovenskem šolstvu na Goriškem

Na interpelacijo videmskega poslanca Marangone-ja glede nameravane diskriminacije nasproti slovenskim šolam na Goriškem v novem zakonskem osnutku, je minister za šolstvo Paolo Rossi odgovoril dne 5. aprila naslednje:

Besedilo zakonskega osnutka glede na šolstvo na Goriškem se razlikuje od besedila za šolstvo na Tržaškem zato, ker je bilo zaradi slednjega treba navesti točno besedilo kot je v Memorandumu. S tem pa nikakor ni misljeno, da se ukine manjšinske šole, ki obstajajo na Goriškem, ampak se celo hoče jamčiti italijanskim državljanom slovenske narodnosti pouk v njihovem materinskem jeziku tudi tam, kjer eventualno nizko število učencev ne dopušča obstoja upravno ločenih šol.

V ostalem je omenjeno besedilo v skladu z duhom člena 6. ustave, ker da zainteresiranim manjšinskim skupinam — potom pouka v materinščini z učitelji iste jezikovne skupine — vse jamstvo glede obrambe njihovega jezika in kulture.

Doberdob

Prazniki so minili. Hvala Bogu, še kar precej dobro! Le velikonočna sobota bi bila lahko boljša, če ne bi bilo slabega vremena in če bi bilo pri ljudeh malo več razumevanja novih presunljivih obredov.

Torek 23. aprila bo ostal pa vsem v nezbrisnem spominu. V goriškem sanatoriju sta se poročila Jožef Ferletič in Roza Ferfolja. Vsi obhajajo pogumnega Pepeta, ki je skozi 7 let bolehanja dajal poguma vsem, zlasti svoji dobri mami. Roza pa je brez dvoma lahko zgled zvestobe vsem neporočenim in poročenim; saj je fanta z ljubeznijo čakala celih 8 let. — Poročna slovesnost je potekala zelo lepo. Vdostvo bolnice in č. sestre so priredile ženinu in svatovi vse, kakor se spodobi. Med sv. mašo je lepo prepeval tamkajšnji zbor. Po maši pa so pripravili lepo zakusko v veliki sobi. Vesela pesem je posušila marsikatero upravičeno solzo. Pepetu in Rozi želimo iz srca obilo božjega blagoslova in pomoči! Bog naj ju živi!

SKPD iz Gorice in SKPD iz Števerjana vabita vse zamejske Slovence na

«PRVOMAJSKO PROSLAVO»

ki se bo vršila v Števerjanu na prostem med borovci v sredo 1. maja 1957 ob 16. uri.

Spored bo sledeči:

1. Združeni mešani zbori (dirigent F. Valentinčič)
2. Molišerova veseloigra v treh dejanjih »Scapinove zvijače« (izvaja dramski odsek SKPD iz Gorice)
3. Združeni moški zbori (dirigent H. Srebrnič)

Vstopnina 150 lir.

Posloval bo izborni »buffet« založen z dobro briško kapljico in okusnim prigrizkom.

Korieri bodo vozile iz Gorice v Števerjan od 14.30 dalje vsako uro, obratno pa od 18h dalje. Zadnja koriera iz Števerjana proti Gorici bo ob 22.30. Odhod iz Gorice izpred Ribijeve postaje, ker pri pošti ne bo ustavila. Preskrbljeno bo tudi za prevoz iz Doberdoba, Jamelj, Sovodenj in Rupe.

V slučaju slabega vremena se proslava prenese na naslednjo nedeljo 5. maja ob isti uri.

Podgora

Cvetna nedelja je bila pri nas kaj slikovita. — Pri Marijini kapelici je bil blagoslov oljk: med ubranim petjem se je vršil sveti obred in nato se je razvila lepa procesija dol proti cerkvi, kjer je sledila sv. maša. — Lepo je bil za veliki četrtak zvečer pripravljen oltar za Najsvetejše, številna je bila udeležba pri sveti maši in svetem obhajilu v spominu na zadnjo večerjo. Istotako smo se polnoštevilno zbrali ob 8h zvečer na veliki petek k pretresljivim obredom, k poljubu svetega križa in k edinstvenemu svetemu obhajilu. Nekaj povsem svojevrstno doživetega pa nam je postala nova sveta noč velike sobote. Sveto opravilo se je začelo blizu enajstih ponoči, nakar je opolnoči sledila peta sv. maša z velikonočno alelujo. Po maši smo imeli tudi slovesno Vstajenje — le škoda, da nam je dež preprečil procesijo, za katero je bilo pripravljeno toliko umetnih ognjev. Lepo pripravljena in pobožno prejeta številna sveta obhajila so nas pa še najbližje privedla k vstalemu Odrašeniku. Slovesno in zbrano smo vstopili v polni in visoki velikonočni praznik, ki ga bomo vedno tako ljubili in držali. — Obnovitvena dela v naši dvorani krepko napredujejo že od svetega Jožefa dalje in se bližajo k zaključku. — Vsem našim dragim veselo velikonočno voščilo in milost božjo!

Vozni red avtobusov za Jugoslavijo

Proga: TRST - POSTOJNA - LJUBLJANA
Od 1. maja do 30. septembra dnevno.
Od 1. oktobra do 30. aprila vsako sredo, soboto in nedeljo.

Odhod: iz TRSTA ob 18.00
Odhod: iz LJUBLJANE ob 6.30
(SAP - Ljubljana)

Od 1. maja do 30. septembra dnevno.
Od 1. oktobra do 30. aprila vsak torek, četrtek in nedeljo.

Odhod: iz TRSTA ob 7.30
Odhod: iz LJUBLJANE ob 16.20 (SAT)
Proga: LJUBLJANA - POSTOJNA - GORICA

Vsako soboto do 15. junija.
Odhod: iz LJUBLJANE ob 6.30
Odhod: iz GORICE ob 13.50 (SAP)

Vsak četrtek.
Odhod: iz LJUBLJANE ob 17.00
Odhod: iz GORICE ob 7.00 (SAP)

Proga: TRST - OPATIJA - REKA
Vsak dan.
Odhod: iz TRSTA ob 7.15 in 16.00
Odhod: iz REKE ob 7.15 in 16.00

(AUTOTRANS)

Proga: TRST - HERPELJE - KOZINA
Vsako sredo in soboto.

Odhod: iz TRSTA ob 7.00

Odhod: iz KOZINE ob 9.00

(AUTOVIE CARSICHE)

S. A. T.

Avtobusna proga TRST-LJUBLJANA

Obratuje ob torkih, četrkih in nedeljah

Odhod	TRST	Prihod
7.30		19.20
8.35	SEŽANA	18.15
8.50	SENOŽEČE	18.00
9.25	POSTOJNA	17.25
10.30	LJUBLJANA	16.20

Prevažajo se samo potniki, ki potujejo preko meje. Dnevna proga od 1. maja do 30. septembra 1957. Nadaljevanje do Bleda od 16. junija do 15. septembra.

NOVA PROGA TRST-SEŽANA in nazaj je pričela obratovati 7. aprila ob ponedeljkih, petkih, sobotah in nedeljah dvakrat na dan z avtobusne postaje.

Vse je žrtvoval

Več kot eno desetletje je minilo, kar se je končala zadnja vojna, a njene posledice so žive med ljudstvom in dan na dan prisostvujemo tragičnim zaključkom vojnih dram. Ena teh se je pred kratkim odigrala v Belgiji, na samotni kmetiji Huberta Chantraine; človeška postava mu je vzela posinovljenca, ki ga je brezmejno ljubil in skrbel zanj že 15 let. Zgodba je naslednja:

Spomladi leta 1942 so nemške čete zasedle Jugoslavijo. Moški so pred njimi bežali v gore, tako tudi oče posinovljenca Huberta Chantraine Jakob Zagovan. Doma je pustil ženo s tremi otroki, od katerih je zadnji Franko imel le 3 mesece. Nemci so starejša dva poslali v delovne centre, mater z otrokom pa v zloglasno taborišče Auschwitz. Tu je mati od pomanjkanja in žalosti umrla in mali deček je dobil novo družino. Zakonca Chantraine, ki sta bila brez otrok, sta ga rade volje vzela za svojega. Tu je mali deček rasel in vzljubil novega očeta in mater. Toda tudi pravi oče ni pozabil svojih otrok. Starejša dva je kmalu dobil, o ženi je zvedel, da mu je umrla, zamen pa so bila vsa poizvedovanja po najmlajšem. Šele leta 1954 je zvedel, da se njegov najmlajši sin Franko nahaja v Belgiji na kmetiji Huberta Chantraine. Takoj mu je pisal in ga zahteval nazaj. Toda kmet Hubert ni bil njegovega mnenja. Odgovoril mu je, da nima namena odreči se dečku, ki je zrasel pod njegovo streho in je zato njegov. Poslela je vmes sodnija, ki je seveda pravi-

no razsodila, da sin pripada očetu. Tudi pred postavo se kmet ni vdal. Izjavil je, da je deček izgubil in da ga je bržkone oče ukradel. Seveda mu niso verjeli. Sodnija mu je za vsak dan zavlačevanja odmerila precejšnjo denarno kazen. Od 15. novembra leta 1954 do 4. februarja leta 1956 se je Hubert Chantraine krčevito branil. Prodal je živino, zemljo, pohištvo, spal je z ženo na golih tleh, samo da je zadoštil pravici in plačal odmerjeno kazen. Končno so ga lansko leto v februarju zaprli in mu odkazali enoletni zapor. Tedaj šele se je omečal in povedal, da je fanta poslal v neki katoliški zavod v Koblenco v Švici. Tu so ga res dobili in ga izročili jugoslovanskemu odposlanstvu v Bruslju, od koder ga bodo poslali domov v Jugoslavijo. Ubogi mož Hubert Chantraine je še vedno v ječi in vsej prejšnji se je pridružila še nova žalost, ki mu ne da pokoja. Niso mu namreč dovolili, da bi se poslovil od posinovljenca.

Tito in Vzhod

Polemika, ki traja med Titom in Vzhodom, le pogloblja nesoglasja na vseh področjih. Tito je sicer proti prelomu in hoče obdržati vmesno stališče sredi med Vzhodom in Zapadom. Tito je dobil od zapadnega bloka mnogo, od vzhodnega pa malo. Dal pa ni toliko, da bi bilo vredno omembe. Gola izjava, da se Jugoslavija ne mara pridružiti nobenemu bloku, pa velja le kot opomin Sovjetom in pa nevaren nasvet vsem tistim državam, ki žive proti svoji volji v sovjetskem območju.

OBVESTILA

PRIHODNI TEDEEN V GORICI. V sredo 1. maja se začnejo šmarnice. Te bodo zjutraj ob 6h v stolnici. Pri Sv. Ivanu pa bodo ob 8h zvečer; šmarnični pridigar bo č. g. Mirko Mazora.

V četrtek 2. maja zvečer bo spovedovanje v stolnici.

V petek 3. maja zjutraj ob 6h sv. maša pred izpostavljenim v stolnici, ob 7h pri Sv. Ivanu.

V soboto 4. maja ob 6h pobožnost prvih sobot v stolnici, ob 7h pri Sv. Ivanu.

RAVNATELJSTVO LICEJA IN UČITE-LJISKA s slov. učnim jezikom v Gorici obvešča:

vstopni izpiti ter sprejemni izpit v 1. licej se bodo pričeli 6. junija 1957, zrelostni izpit (matura) in učiteljski usposobljenostni izpiti se bodo pričeli 24. junija 1957.

Prosilci naj vložijo prošnjo do 6. maja 1957.

Vse podrobnosti glede pristojbin in šolskih listin so razvidne na razglasi deski šole.

Za vsa morebitna pojasnila naj se posilec obrne na tajništvo šole.

DAROVİ: Milka Marinič iz Milana je darovala: za katoliški tisk 1500; za Alojzijeve 1000; za Marijanišče 1000; za Katoliški dom 2000 lir.

Bog povrni!

O G L A S I

Za vsak mm višine v širini enega stolpea: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

PRIIDNI DOBERDOBSKI IGRALCI

»Dobre češnje imate v Montbernage,« je rekel zadovoljno.

»Da, dobre češnje in dobre ljudi,« je odgovoril župnik veselo. »Sedaj pa mi povejte, ali jih smem zapustiti?«

Diakon Coudrin je brez besede stisnil župniku roko.

*

Isto uro je v župnišču v Montbernage cerkovnik Klavdij Pascal stal pred zaprišenim duhovnikom Jakobom Dodainom, bivšim lazaristom.

»Če vam pravim, prečastiti! Pol drevesa je ta lopov izropal. Tega ne smete dopustiti! Ne smete! Ta drhal vam bo ukradla še slamo s strehe, če pojde tako naprej.«

Toda čeprav je cerkovnik tako razburjeno govoril v župnika, ga ta navidezno sploh ni poslušal. Sedel je na velikem stolu; obraz je zakrival z roko.

»Noben človek ne pride v cerkev, kadar mašujete,« je nadaljeval cerkovnik. »Vse to pa samo zaradi tega, ker se Pruel še zmerom klati tod okoli. Dobro vem, da stara Fermierova prejema iz njegove roke sveto obhajilo. In tako delajo najbrž tudi mnogi drugi. Izvohal sem, kje se skriva v Poitiers. Recite le besedo, pa ga bodo izgnali. Potem boste imeli v Montbernage mir, prej pa ne!«

»Nikoli več ne bom imel miru,« je potihno zastokal duhovnik.

»Iznebite se Pruela,« je hujskal cerkovnik naprej. »Ali pa recite besedo! Potem bom že jaz poskrbel, da vam ne bo več nagajal.«

Tedaj se je duhovnik naglo vzravnal, prestrašeno pogle-

dal cerkovnika in rekel: »Ne, ne! Čujte, Pruelu se ne sme nič zgoditi!«

»Duhovnika, ki noče priseči, hočete ščititi?« je zasopihal divje cerkovnik.

»Nič se mu ne sme zgoditi, ali slišite?« je ponovil Dodain tresoč se.

»No, v božjem imenu! Komur ni svetovati, temu ni pomoči!« Klavdij Pascal je vzel svojo čepico in šel brez pozdrava iz sobe. »In vendar ga bom spravil proč,« je strupeno godrnjal sam pri sebi. Nato je šel po ulicah, ko se je že delal mrak, proti Joubertovemu mostu in ni opazil, da gre za njim deček kot senca.

Robert Bernard je bil na straži.

Duhovnik Dodain pa se je spet pogreznil v globok, gluh molk.

»Rad bi, da nisem prisegel,« je nenadoma zastokal. Globoka žalost je ležala na njegovem bledem, razoranem obrazu.

*

Robert Bernard je že pol ure ležal v svoji postelji, a ni mogel zaspati kot sicer. Kar naprej je moral misliti na cerkovnika, za katerim je šel do Jakobinskega kluba. Tam je Pascal govoril z nekaj podivjanimi tovariši. Slišati seveda ni mogel nič. Toda kaj dobrega gotovo ni bilo. Rdeči lopovi so se tako bedasto smejali, kot da so se dogovorili, da bodo napravili kaj ostudnega. Nenadno je šinil dečku hud strah v srce. Ali ne namerava župnik Pruel prinesiti stari Fermierovi še to noč sveto popotnico? Če bi ti lopovi...? Ne, tega si ne moremo misliti, to se ne sme zgoditi.

Robert se je sunkovito dvignil. Nato je krepko sunil v rebra svojega brata, debelega Filipa, ki je zraven njega smrčal.

»Hej, zbudi se malo!« In ko si je oni zaspano mel oči, mu je hlastno zašepetal: »Ti, debeluh, jaz moram proč! Stvar je nujna. Gre za življenje in smrt. Povej materi, če me bo pogrešila.«

»Ze dobro,« je vzdihnil Filip. »Za življenje in smrt! Če je tako, se bo mati že pomirila.« Nato se je obrnil na drugo stran in spet zasmrčal.

Čez nekaj minut je nekdo krepko potrkal na hišna vrata trgovca z usnjem Cassandra. Ko je ta začuden odprl vrata, je planil čez prag deček z razkuštranimi črnimi lasmi. Tako hitro je bil tek, da je kar lovil sapo.

»Ti si, Robert,« je rekel trgovec začuden. »Mislim sem, že, da je hišna preiskava. Kaj pa hočeš tako pozno? Saj bi že davno moral biti v postelji!«

»Gospod Cassandre,« je deček naglo rekel, »vi ste najmočnejši mož v Montbernage.«

»Mislim, da je res, ha, ha!« se je smejal trgovec zadovoljno.

»Potem pa oblecite suknjo in pojdite z mano! Stvar je nujna.«

»Ze prav! Toda kam naj grem? Ali se je kak voz prekucnil v jarek?« je vprašal Cassandra začuden.

»Veliko slabše, veliko slabše! Sedaj vam ne morem pravi. Povedal vam bom po poti.«

»Ze, toda...«

(Se nadaljuje)